

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 5. 2010, č. j. 1381/10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2012, č. j. 9 A 138/2010 - 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované, kterým mu byl určen k poskytnutí právní služby advokát JUDr. Tomáš Karlík, a dále také rozhodnutí žalované, jímž žalovaná toto rozhodnutí o určení advokáta zrušila. Městský soud v Praze pak vyloučil do samostatného řízení rozhodnutí žalované o zrušení určení advokáta a nadále se zabýval žalobou proti rozhodnutí o určení advokáta JUDr. Tomáše Karlíka k poskytnutí právní služby žalobci. Městský soud v Praze svým rozhodnutím č. j. 9 A 138/2010 - 15 ze dne 3. 1. 2011 zamítl žádost žalobce o přiznání osvobození od soudního poplatku, což Nejvyšší správní soud potvrdil svým rozsudkem č. j. 6 Ads 52/2011 - 27 ze dne 29. 6. 2011.

Městský soud poté v řízení pokračoval tím, že vyzval žalobce k úhradě soudního poplatku a poučil jej o následcích nezaplacení soudního poplatku, spočívajících v zastavení řízení soudem. Na tuto výzvu reagoval žalobce návrhem na přerušení řízení a dále žádostí o povolení posečkání s úhradou soudního poplatku.

Městský soud napadeným usnesením rozhodl tak, že návrh na přerušení řízení i žádost o povolení posečkání s úhradou soudního poplatku zamítl a řízení o shora specifikované žalobě žalobce zastavil. Žádnému z účastníků řízení pak městský soud nepřiznal náhradu nákladů řízení. Žádost o přerušení řízení do doby rozhodnutí o žalobě stěžovatele proti rozhodnutí o zrušení rozhodnutí o určení advokáta byla zamítnuta, neboť soud již v předchozích fázích řízení vysvětlil důvody, proč toto rozhodnutí vyloučil k samostatnému řízení a není důvodné nyní vyčkávat rozhodnutí v této věci. Žádost o posečkání s úhradou soudního poplatku městský soud zamítl, neboť byla podána opožděně, a dále proto, že se jedná o žádost účelovou. Soud proto přistoupil k zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti tomuto rozhodnutí kasační stížnost, v níž zejména uvedl, že

a) stanovená lhůta pro úhradu soudního poplatku je příliš krátká, zejména s přihlédnutím k tomu, že je stěžovatel v hmotné nouzi,
b) o posečkání s úhradou poplatku neměl rozhodovat soudní senát, ale správa soudu
c) v jiných věcech byl stěžovatel od soudních poplatků osvobozen
d) soud měl nejprve rozhodnout o žádosti o přerušení řízení a posečkání s úhradou poplatku a opakovaně stěžovatele vyzvat k úhradě soudního poplatku.

Na závěr stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil výrok ve věci posečkání s úhradou poplatku a předal jej k vyřízení správě soudu a zrušil výrok o zastavení řízení s pokynem, aby soud navrhovateli neukládal krátké lhůty ke splnění povinnosti.

Dříve, než Nejvyšší správní soud posoudil stěžovatelovo podání věcně, zkoumal, zda tato kasační stížnost splňuje všechny formální požadavky. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána včas, jak to stanoví § 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“). Vzhledem k tomu, že se jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí, jímž bylo řízení o žalobě zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku, netrval Nejvyšší správní soud na splnění podmínky povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti, neboť by došlo ke zbytečnému řetězení problému, který je předmětem tohoto soudního řízení (k tomu srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77, všechna zde uvedená rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Dále Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadené rozhodnutí přezkoumá z hlediska naplnění kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., ačkoli sám stěžovatel své námitky pod některý ze zákonem stanovených důvodů blíže nepodřazuje (viz rozsudek ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti uvádí námitky proti postupům soudu před zastavením řízení – námitky c) a d), proti délce lhůty stanovené soudem k úhradě soudního poplatku - námitka ad a) a namítá nepříslušnost soudu rozhodovat o posečkání s úhradou poplatku – námitka ad b).

Nejvyšší správní soud upozorňuje, že ve svém výše citovaném rozsudku č. j. 6 Ads 52/2011 - 27 dospěl k závěru, že v posuzovaném případě nebyla naplněna zákonná podmínka osvobození od soudních poplatků, spočívající v tom, že podaný návrh na zahájení řízení není zjevně neúspěšný. Nejvyšší správní soud tedy stvrdil, že stěžovatel je účastníkem řízení, které podléhá poplatkové povinnosti a že na něj nelze aplikovat ani výjimku z této povinnosti upravenou v § 36 odst. 3 s. ř. s. (osvobození od soudních poplatků, doloží-li, že nemá dostatečné prostředky), neboť nesplňuje další podmínku, a to, že jeho návrh není zjevně bezúspěšný. S konečnou platností tak bylo rozhodnuto, že stěžovatel skutečně má povinnost uhradit soudní poplatek za řízení o žalobě, hodlá-li v řízení pokračovat. Navazující postup městského soudu představuje pouze další kroky směrem k vybrání soudního poplatku či zastavení řízení. Proto je nedůvodná námitka stěžovatele ad c), neboť v této konkrétní věci již byla otázka osvobození od soudního poplatku definitivně vyřešena Nejvyšším správním soudem a není možno se již dále touto věcí zabývat. Rovněž skutečnost, že se stěžovatel pokusil svou poplatkovou povinnost oddálit dalšími procesními návrhy (přerušení řízení nebo posečkání s úhradou poplatku) nic nemění na definitivním závěru, že bylo rozhodnuto, že je povinen soudní poplatek uhradit. V soudních usneseních pak byl stěžovatel řádně vyrozuměn, že v případě, že soudní poplatek nebude řádně a včas uhrazen, bude řízení o žalobě zastaveno. S ohledem na závěr městského soudu i Nejvyššího správního soudu, že návrh stěžovatele je zjevně bezúspěšný (neboť napadá rozhodnutí žalované, jímž mu bylo vyhověno), nebyl žádný důvod zvažovat případné změny okolností či poskytovat stěžovateli další možnosti pro úhradu soudního poplatku ve sporu, jež byl oběma soudy shledán jako zjevně bezúspěšný.

Ke stěžovatelově námitce ohledně délky lhůty pro úhradu soudního poplatku, Nejvyšší správní soud poukazuje na právní úpravu v zákoně č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, účinnou od 1. 1. 2003, která zavádí v § 9 odst. 7 možnost splnit poplatkovou povinnost i dodatečně po zastavení řízení. Oproti předcházející právní úpravě, kdy bylo možno poplatek ze správní žaloby dodatečně zaplatit jen ve lhůtě stanovené soudem ve výzvě, se tedy stanovená lhůta fakticky prodloužila ještě o dobu, kterou správnímu soudu trvá vydání usnesení, resp. jeho doručení, což podle přesvědčení Ústavního soudu není doba zanedbatelná (srov. nález pléna Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07). V citovaném nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/07 Ústavní soud dospěl k závěru, že třídenní lhůta ke splnění poplatkové povinnosti není dostatečná, avšak usoudil, že za situace, kdy je usnesení o zastavení řízení vydáno v určitém časovém odstupu ode dne, kdy nabylo právní moci usnesení obsahující výzvu k zaplacení soudního poplatku, dochází k faktickému prodloužení lhůty stanovené soudem. Může se tak vytvořit „*dostatečný prostor k tomu, aby se advokát se stěžovatelem na úhradě soudního poplatku dohodl*“. V tomto konkrétním případě bylo usnesení obsahující výzvu ke splnění poplatkové povinnosti stěžovateli doručeno dne 27. 10. 2011 a napadené usnesení o zastavení řízení 20. 2. 2012. Sedmidenní lhůta stanovená městským soudem se tak fakticky prodloužila skoro o čtyři měsíce. To je podle Nejvyššího správního soudu v každém případě doba dostatečná na splnění poplatkové povinnosti. A je pak nerozhodné, zda stěžovatel předem věděl přesnou délku doby mezi doručením výzvy a právní mocí usnesení o zastavení řízení. I tuto námitku stěžovatele tedy Nejvyšší správní soud shledal jako nedůvodnou.

K otázce návrhu na posečkání s úhradou soudního poplatku Nejvyšší správní soud uvádí, že písemnost založená na čl. 39 soudního spisu ze dne 8. 11. 2011 nepředstavuje

žádnou vážně míněnou žádost o posečkání s úhradou soudního poplatku, neboť jak městský soud správně v napadeném rozhodnutí uvedl, stěžovatel uvažuje o splácení soudního poplatku po dobu 83 let (po 2 Kč měsíčně). Jedná se jen o další prostředek, který stěžovatel zvolil k zatěžování soudů, kterým tak odebírá kapacitní možnost poskytovat ochranu právům v odůvodněných případech. Pro úplnost pouze Nejvyšší správní soud poznamenává, že striktní lpění na rozhodnutí ve sféře daní a poplatků povede jen k dalšímu řetězení problémů, které stěžovatel svými postupy vyvolává, neboť podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, podléhá (sazebník položka 1 d/) návrh na povolení posečkání daně anebo na povolení zaplacení ve splátkách správnímu poplatku 400 Kč. Jakkoli může být otázka kompetence předmětem právních polemik, v posuzované věci bylo rozhodnutí o zastavení řízení v zákonných limitech. Nelze nemít na zřeteli, že stěžovatel učinil předmětem přezkumu úkon České advokátní komory, která vyhověla jeho žádosti a určila advokáta, aby poskytl stěžovateli právní pomoc.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitky stěžovatele jsou nedůvodné, napadené rozhodnutí městského soudu je v souladu se zákonem, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nenáleží. Žalovaná nárok na náhradu nákladů tohoto řízení neuplatnila a ani ze správního spisu nevyplynulo, že by jí vznikly náklady nad rámec její běžné úřední činnosti, proto jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2012

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu